

І. М. Дуда

Микулинецький цвинтар

МИКУЛИНЕЦЬКИЙ ЦВИНТАР – територія, відведена для поховання померлих у Тернополі. Розташ. на пагорбі у пд. частині міста на вул. Микулинецька (звідси й назва). Закладений 1840 і є четвертим в історії Тернополя. Першим на новому місці поховали ченця В. Стенгліна (помер 23 лютого 1841). У 1864 при вході збуд. римо-католич. каплицю (нині діюча), у стіні якої вмуровано 16 пам'ят. таблиць на честь відомих тернополян. На М. ц. встановлено багато високомистец. надгробків 2-ї пол. 19 ст., зокрема М. Бауеру (скульптор Й. Шімзер), Анні та Емілії Губер (скульптор П. Евтельє), Терлецьким (скульптор Ю.Марковський). Тут поховані бургомістри С. Джемалик, В. Мандль, Ф. Погорецький, В. Лучаківський, голова міськвиконкому О. Церковнюк, генерали Армії УНР Є. Мишковський, П. Кудрявцев, підполковник Армії УНР А. Клим, чл. ОУН П. Голояд, Я. Пришляк, Герої Рад. Союзу І. Адушкін, М. Говоров, М. Матвеев, В. Мильников, І. Нікульніков, лікарі К. Беліков, І. Мазур, арт. Т. Бенцалева, П. Загребельний, В. Калин, С. Коваль, М. Коцюлим, С. Оніпко, художники В. Голофаєв, С. Данилишин, В. Купецький, С. Нечай, Б. Рудий, К. Сікорський, Д. Стецько, Д. Шолдра, письменники та журналісти М. Костенко, В. Сушкевич, поети Є. Безкоровайний, В. Вихрущ, Б. Демків, кер. навч. закладів міста Р. Бабад, В. Боберський, І. Гетьман, А. Грузін, А. Клімек, Л. Ковальчук, С. Юрій та ін. На сх. краю – могили вояків УСС і УГА з однотип. хрестами (1976 зрівняні з землею, на поч. 1990-х рр. відновлені), курган із хрестом на місці поховання жертв більшов. терору 1939–41 (лише наприкінці червня 1941 у міській в'язниці страчено 581, а за ін. даними – 640 осіб). Побл. нього – могила поручника УПА О. Польового. У дні Пресвятої Трійці та Всіх Святих (1 листопада) тут проводять традиц. панахиди. Брат. кладовище воїнів рад. армії, які загинули під час штурму Тернополя у березні–квітні 1944 (заг. втрати – бл. 48 тис. солдатів і офіцерів), сучас. вигляду набуло після реконструкції 1964. Тут містяться 329 індивід. і 16 брат. могил, на 25-ти стелах – імена 1110 осіб. Із поч. рос. агресії на Сх. України 2014 на М. ц. ховають загиблих тернополян – героїв Небесної сотні, вояків ЗС України та укр. добровіл. військ. формувань. 2016 відновлено меморіал солдатам Бельгій. автобронедивізіону, який під час 1-ї світової війни 1916–17 воював на тер. Тернопільщини у складі рос. армії. Навпроти М. ц. – частково збережений євр. цвинтар, закладений одночасно із християнським.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Де ділися наші пам'ятники // Літопис Червоної Калини. 1929. Ч. 2;
2. Андрушків Б. Некрополі Тернопільщини, або Про що розповідають мовчазні могили. Т., 1998;
3. Inskrypcje nagrobne pogra-nicza polsko-ukraińskiego. T. 4. Wojewó-dstwo tarnopolskie. Miasto Tarnopol. Rze-szów, 2004;
4. Дуда І. Тернопіль: Істор.-краєзн. хроніка. Т., 2010. Ч. 1 (1540–1944); 2018. Ч. 2 (1944–94);
Сментарze dawnego powiatu tarnopolskiego: kaplice, grobowce i nagrobki z inskrypcjami zapisanymi w alfabecie łacińskim (1800–1945). Т. 1. Warszawa, 2017.

Бібліографічний опис:

Микулинецький цвинтар / І. М. Дуда // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-65310>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).